

11 ПРАВИЛ НАРАХУВАННЯ ВІДПУСКНИХ 2025

1	Розрахунковий період (період, за який рахуємо доходи) – це останні 12 місяців перед місяцем виходу у відпустку
2	Святкові і неробочі дні (їх зараз 12 на рік – якщо без воєнного стану, перелік – <i>див. ст. 73 КЗпП</i>) у розрахунку виключаємо. Як при розрахунку середньоденної, так і при оплаті днів відпустки. Однак святково-неробочі дні з 24 березня 2022 року до закінчення воєнного стану не враховуються
3	Матеріальна допомога – не враховуємо: як разову, так і ні (лист Мінпраці від 13.12.2015 № 694/13/84-05). Також не враховуємо й інші одноразові виплати , наприклад компенсацію за невикористану відпустку 2025, вихідну допомогу
4	Лікарняні (допомога з тимчасової непрацездатності) враховуємо при обчисленні середньоденної, так як є формою збереження зарплати (лист Мінпраці та Мінфіну від 04.04.2006 № 2300/0/14-06/13-15, № 31-18040-02-5/6826). Це стосується як самої суми лікарняних, так і днів хвороби – їх віднімати при розрахунку не потрібно
5	Декретні (допомога у зв'язку з вагітністю та пологами) теж включаємо до розрахунку середньоденної (абз. 4 п. 3 Порядку № 100, також є лист Мінпраці від 22.06.2006 № 4201/0/14-06/13). Це стосується як самої суми декретних, так і днів перебування у декреті – їх віднімати при розрахунку не потрібно
6	Місячну премію враховуємо у заробіток того місяця, у якому вона була нарахована, а не того місяця, до якого вона відноситься. Так, премія за серпень, яка нарахована у вересні, включається до заробітку вересня. При цьому розмір премії слід перерахувати таким чином: <ul style="list-style-type: none"> • знаходимо середньоденну премію. Для цього суму нарахованої премії ділимо на кількість відпрацьованих робочих днів того місяця, за який її нараховали; • середньоденну премію множимо на кількість відпрацьованих робочих днів місяця нарахування. Даний результат і включаємо у суму доходів розрахункового періоду. Якщо місяць нарахування та місяць, до якого премія відноситься, співпали, то таку премію включаємо до заробітку такого місяця у повній сумі
7	Премії за квартал, півріччя, рік тощо – перераховуємо помісячно. Для цього: <ul style="list-style-type: none"> • спочатку визначаємо середньоденну премію. Ділимо суму нарахованої премії на кількість відпрацьованих робочих днів того періоду, за який вона нарахована. Так премію за квартал слід ділити на кількість відпрацьованих у такому кварталі робочих днів; • місяць нарахування премії вважаємо першим; • починаючи з першого місяця відраховуємо «ВПЕРЕД» таку наступну кількість місяців, яка відповідає кількості місяців, за які була нарахована премія. Так, для квартальної премії – це 3 місяці, для річної премії – 12 місяців і т.д.; • залишаємо лише ті місяці, які потрапили до розрахункового періоду; • середньоденну премію множимо на кількість відпрацьованих робочих днів у кожному такому місяці; • «обрізаємо» перераховану премію до фактично нарахованої за виконання двох умов: якщо 1) розмір перерахований премії більший за фактичний; 2) премія була нарахована за період з неповністю відпрацьованим робочим часом (невиконаною нормою); • отримані результати додаємо до заробітку відповідного місяця розрахункового періоду
8	Відпускні, суми індексації, нічні тощо , які припадають на розрахунковий період, включаємо до розрахунку середньоденної та відносимо до тих періодів, за які вони були нараховані
9	Якщо працівник увесь місяць був у неоплачуваній відпустці , то даний місяць повністю виключаємо з розрахунку, у т.ч. і премії, надбавки тощо, які мали місце у такому місяці (лист Мінсоцполітики від 23.04.2018 № 659/0/101-18). Аналогічно, якщо було призупинення дії трудового договору
10	Право на відпустку у працівника з'являється: <ul style="list-style-type: none"> • на щорічну відпустку (основну і додаткову) – за робочий, а не календарний. Робочий рік рахуємо з першого дня початку трудових відносин; • на додаткову соціальну відпустку на дітей – за календарний рік, тобто відраховуємо його щороку з 01 січня
11	Нараховуємо та виплачуємо відпускні до початку відпустки. Якщо не встигаємо, то контролюємо, аби у заві працівника на відпустку було прохання виплатити відпускні у найближчий час виплати зарплати (або інший зручний для обох сторін термін)

* [Порядок обчислення середньої заробітної плати](#), який затверджений постановою КМУ від 08.02.1995 № 100